

>Retouradres Postbus 16375 2500 BJ Den Haag

Raad voor Cultuur
Prins Willem Alexanderhof 20
2595 BE Den Haag

Erfgoed en Kunsten
Rijnstraat 50
Den Haag
Postbus 16375
2500 BJ Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Contactpersoon
W. Burggraaff en C.
Schrijvershof

T +31 6 15 03 82 27
w.burggraaff@minocw.nl

Onze referentie
1363006

Datum **29 MEI 2018**
Betreft adviesaanvraag Publiek

Geachte Raad,

Met deze brief verzoek ik u advies uit te brengen over het thema publiek in de cultuursector. Ik ga in deze aanvraag eerst in op de aanleiding en de vraagstelling. Vervolgens schets ik een aantal aandachtspunten voor het advies.

1. Aanleiding adviesaanvraag

Het is de inzet van dit kabinet dat iedereen die dat wenst cultureel actief moet kunnen zijn, ongeacht de plek waar je woont, uit welk gezin je komt of welke culturele achtergrond je hebt en ongeacht je leeftijd, geslacht, beperking of opleiding. Dit is echter geen vanzelfsprekendheid. De samenleving wordt de komende jaren steeds meer divers en daarmee ook de makers, cultuurbeoefenaars en -liefhebbers.

Negen op de tien Nederlanders van zes jaar en ouder bezoeken jaarlijks ten minste één keer een culturele voorstelling, tentoonstelling, evenement of instelling.¹ Dit blijkt uit de Vrijtijdsomnibus van het SCP. Het cultuurbereik verschilt echter per bevolkingsgroep en ook per type cultuuruiting loopt het bereik uiteen. Ook de deelname van verschillende leeftijdsgroepen en van inwoners uit verschillende delen van het land verschilt per cultuurvorm. Ook wanneer er rekening wordt gehouden met verschillen in bijvoorbeeld opleiding, leeftijd en inkomen, maken Nederlanders met een migratieachtergrond minder gebruik van het gecanoniseerde cultuuraanbod; wel bezoeken zij vaker bibliotheken. Zes op de tien Nederlanders doet aan een vorm van cultuurbeoefening in de vrije tijd.²

Toegankelijkheid van en een brede betrokkenheid bij cultuur is een speerpunt van mijn beleid. Om dit te kunnen bereiken, is het belangrijk om een inclusief cultuurbeleid te voeren. Het aanspreken van een breed publiek door middel van diversiteit in personele samenstelling, samenwerkingspartners en programmering, maakt daar deel van uit. Ook uw adviesagenda 2017-2018 benadrukt het belang van een inclusief cultuurbeleid.

¹ Cultuur in Beeld 2017, p. 13-15

² Sport en Cultuur SCP, p.41.

Onlangs heeft ook de Tweede Kamer aandacht gevraagd voor de 'niet-bezoeker' van culturele instellingen en evenementen. De Kamer stelt dat dankzij diverse onderzoeken de bezoekers van een culturele voorstelling, tentoonstelling of festival goed in beeld zijn, maar dat er tegelijkertijd een deel van de Nederlanders niet of bijna nooit gebruik maakt van het culturele aanbod. De Kamer is van mening dat meer inzicht in de niet-bezoeker zinvol is in het streven naar een groter publieksbereik.³

Inmiddels heb ik de Erasmus Universiteit Rotterdam gevraagd naar een synthese van de beschikbare onderzoeksgegevens omtrent (niet-)bezoek en (niet)beoefening in cultuur. Deze synthese maakt waar mogelijk gebruik van internationaal vergelijkend onderzoek. Deze rapportage is in juni 2018 beschikbaar.

De Kamer heeft ook gevraagd om in het advies naar meer en ander publiek het bevorderen van diversiteit onder mensen werkzaam in de culturele sector mee te nemen.⁴ Om een breed en divers publiek te trekken en de toegankelijkheid van de sector te vergroten, is ook diversiteit onder mensen werkzaam in de cultuursector van belang. De Code Culturele Diversiteit benoemt naast uitgangspunten voor publiek en personeel ook de diversiteit in het aanbod (programma) en de partners waarmee wordt samengewerkt.⁵

Ik heb onderzoeksbureau APE opdracht gegeven om een inventarisatie te maken van de diversiteit van het personeel en bestuur van gesubsidieerde instellingen. Het gaat om een meting bij door het rijk gesubsidieerde instellingen en instellingen die door de vier grote gemeenten worden gesubsidieerd. Dit onderzoek is in juli 2018 gereed.

Ik wil u vragen om in uw advies in te gaan op de volgende vragen en bij de beantwoording daarvan gebruik te maken van de eerder genoemde onderzoeken:

- Wat is er nodig in de cultuursector om een zo breed mogelijk publiek aan te spreken? Ik vraag u daarbij specifiek in te gaan op de samenstelling van het personeel van culturele instellingen en ook de andere pijlers van de Code Culturele Diversiteit daarbij te betrekken.
- Welke rol ziet de Raad voor de overheid bij het bevorderen van een inclusief cultuurbeleid?

2. Aandachtspunten bij het advies

Ik vraag u in uw advies aandacht te geven aan de drie hieronder genoemde aspecten van dit vraagstuk.

Ten eerste is het van belang dat culturele instellingen zelf inzicht hebben in samenstelling van hun publiek. Wat zijn voor instellingen de relevante gegevens over hun publiek? Het is daarbij ook van belang zicht te krijgen op nieuwe ontwikkelingen, zoals cultuurdeelname via de digitale weg. Verder is het van belang om een beeld te hebben van de invloed van privacy wetgeving op het verzamelen en delen van gegevens over publiek.

---

³ 34775 VIII nr 26, motie van het Lid Bergkamp CS.

⁴ 34775 VIII nr 21, motie van leden Ellemeets en Bergkamp.

⁵ <http://codeculturelediversiteit.com/de-code/aanpak/>

Ten tweede zijn er verschillende motieven voor cultuurbezoek: van vermaak via gezelligheid (sociale motieven), tot het op zoek zijn naar een uitdaging of een leerervaring. Het is van belang om beter inzicht te krijgen in de behoefte van (potentieel) publiek.

Ten derde is het, zoals hierboven al opgemerkt, voor beleid en instellingen relevant om inzicht te hebben in de niet-bezoeker, waarbij niet-bezoekers van gevestigde culturele instellingen niet per se niet cultureel actief zijn. Dat roept de vraag op hoe de niet-bezoeker gedefinieerd kan worden.

Planning

Graag ontvang ik uw advies in oktober van dit jaar.

Met vriendelijke greet,

de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,

Ingrid van Engelshoven

